

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

41. An infirmus, qui non potest recitare totum Divinum Officium, teneatur
recitare partem? Ex p. 7. tr. 11. & Misc. 2. res. 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

RESOL. XL.

Sup. prima
diffic. huius
tituli lege
doct. ripam
Ref. seq. &c.

An ager qui potest recitare maiorem partem officij, teneatur illam persolvere.
Et an, qui non potest recitare Matutinum cum Laudibus, ad nihil teneatur? Ex parte. 2. tractatu 12. Ref. 29.

Sup. hoc no-
tando infra
in Ref. 42. &
in aliis eius
primæ not.

§. i. **A**ffirmatiue respondent communiter Doctores. Sed notandum est cum Rodriguez in *sum. part. 1. c. 145.* & Gasias de *benef. tom. 1. part. 3. c. 1. n. 222.* quod qui non potest recitare Matutinum cum laudibus, ad nihil teneatur quia licet hoc non sit maior Officij pars, nihilominus est pars illius prima, & præcipua.

RESOL. XLI.

An infirmus, qui non potest recitare totum diuinum Officium, teneatur recitare partem? Ex p. 7. tr. 11. & Misc. 2. Ref. 13.

Que nunc
est Ref. ante-
cedens, & pro
doctrina hu-
us Ref. lege
Ref. eius se-
cunde an-
nor. & infra
ex Ref. 98. §.
Sed obiter
in principio,
& in aliis
eius annot.

§. i. **E**go tract. de *Hor. Can. ref. 29.* docui ægro- tum qui non potest legere maiorem partem officij non teneri eum legere: Alij illum qui non potest legere Matutinum saltem cum laudibus ab onere persoluendi officium liberant. Sed nouissimè Ioannes Caramuel in *Regulam D. Benedicti disput. 115. num. 1435.* pro replicatione præsentis dubij putat examinandum esse vtrum lectio Diuini officij octo præceptis numero distinctis singulas sigillatim respicientibus, an verò solum vnicò præcipiendū simul octo Horas subiaceat. Si primum dicatur, sequitur eum, qui saltem Matutinas posset persolvere, illas teneri legere: ego verò cum sentiam non dari plura præcepta sed vnicum, vt notauit *num. 1335.* assero consequenter Petro v. g. illo præcepto iniungi, vt totum officium persoluat: ergo potest, vel non. Si potest, satisfaciat, sin minus, omitat: non enim datur præceptum indicens lectionem vnius Horæ. Confirmatur. Ad impossibile nemo tenetur; ergo quando aliquis non potest satisfacere præcepto, non tenetur. Atqui præceptum est de legendo toto officio, non de parte; ergo quando aliquis non potest satisfacere toti præcepto, non tenetur satisfacere parti; hæc enim non præcipitur, vt ex se patet.

2. Dices. Quando quis omitit partem notabilem Diuini officij peccat grauiter: ergo non solum indicitur illi lectio totius officij, sed & singularum partium.

3. Respondeo concedendo antecedens, & negando consequentiam. Ratio est, quia si singulæ partes præciperentur, iam non esset vnum præceptum, sed octo numero distincta, cuius oppositum ostendi: sanè qui omitit Vesperas, peccat mortaliter: non quia temerariè præceptum Vesperarum lectionem indicens, distinctum à cæteris lectionem aliarum Horarum indicentibus, sed quia temerariè legem præcipientem vt totum Canonicum officium legeret, ille vero qui omitit Vesperas, non legit totum suum officium, ac propterea peccat mortaliter. Hucusque Caramuel. Sed nostram sententiam, me citato tenet Trullench. in *Dec. tom. 1. l. 1. c. 7. dub. 17. n. 1.* Castrus Palaus *tom. 1. tract. 2. disput. 6. num. 9.* cum Candido *tom. 7. disp. 24. art. 22. dub. 9.*

RESOL. XLII.

An infirmus, qui non potest recitare maiorem partem Officij, v. g. Matutinum cum Laudibus teneatur recitare minorem, quam potest, vt Hora, velis gratia?

Et an quis non obligetur recitare Matutinum, si impotens est recitare Lectiones, quia habet Diurnum, & caret Breuiario, vel visu, aut alia de causâ: quod tamen de Officio nouem Lectionum intelligendum est, non autem de Officio trium Lectionum, quia defectus videtur paruum? Exp. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 225.

§. i. **A**ffirmatiuam sententiam docet Lezana in *Summa q. Regular. cap. 12. num. 27.* vbi sic ait: Qui propter aliquam causam, infirmitatem scilicet, excusantur à dicendo totum Officium diuinum, non tamen excusantur à dicenda illa, vel illis Horis Cononicis, quas commode dicere possunt: sicut qui debet centum, & non potest soluere nisi decem, tenetur decem soluere: & sicut qui non potest ieiunare totam Quadragesimam, tenetur ieiunare illis diebus, quibus potest. Ita Lezana, & ante illum Suarez *tom. 2. de Religione lib. 4. cap. 28. n. 21.* & 27. Valentia *tom. 2. disput. 6. quest. 2. punct. 10. §. 7.* & Oliuerius Bonartius de *Horis Cononicis lib. 2. cap. 40.* Sed mihi contraria sententia magis placet, quam tueri nouissimè Castrus Palaus *tom. 2. disp. 2. punct. 6. num. 9.* vbi ita asserit. Tertio dico, mihi probabilior esse sententiam asserentem, te non esse obligatum Officium recitare, si maiorem illius partem non potes: tum quia maior pars trahit ad se minorem: tum quia ita videtur esse consuetudine receptum, ne infirmi, & debiles, vel alias impediti, scrupulis, & perplexitatibus vexentur, quod sine dubio contingeret, si potens sine notabili damno recitare quamlibet Horam, ad illam teneretur; quis enim determinare posset, quot Horæ tibi momentum graue afferrent, aut quis affirmare vnam solam horam ex minimis graue nocumentum allaturam? Ne igitur perplexus sis, ab omni Hora videtis excusatus, cum maiorem Officij partem recitare non potes; v. g. cum non potes recitare Matutinum cum Laudibus, quia hæc est pars maior, prima, & præcipua Officij. Ita Castrus, qui citat Nauarrum, & Lessium.

2. Notandum est etiam hic obiter cum dicto Castro Palaus *num. 7.* id, quod alibi notauimus aliquid quem non esse obligatum recitare Matutinum, si impotens est recitare lectiones, quia habet Diurnum, & caret Breuiario, aut visu, vel alia de causa non potest, quia exclusis lectionibus, Psalmi non constituunt substantialiter Matutinum iuxta formam à Pio V. præscriptam: ergo, &c. vnde in facti contingentia, cum alicui nauiganti casu cecidisset Breuiarium in mare, licet haberet Diurnum, putauit non fuisse obligatum Psalmos Matutini recitare; sed Laudes cum reliquis Horis quia erat maior pars Officij & erant partes distinctæ præcepti, quarum vna ab alia non pendet. Quod tamen de Officio nouem Lectionum intelligo, non de Officio trium, quarum defectus videtur paruum vt notauit Thom. Sanchez *lib. 1. in Decalog. cap. 19. num. 7.*

RESOL. XLIII.

Ad quid teneatur, si dubius quis est, an possit maiorem partem Officij recitare?